

prima instanță: D. Dulghieru,
instanța de apel: N. Vascan, E. Clim, Iu. Cotruță,

DECIZIE

19 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Judecătorii	Nicolae Clima, Svetlana Novac, Tatiana Vieru Ion Corolevschi, Liliana Catan
---	---

examinînd recursul declarat de către Duduș Ivan, Duduș Maia și Societatea cu Răspundere Limitată „Volcano Grup”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Verega Nina și Verega Sava împotriva lui Duduș Ivan, Duduș Maia și SRL „Volcano Grup” cu privire la încasarea datoriei și dobânzilor de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de Verega Nina și Verega Sava și casată parțial hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 octombrie 2013,

c o n s t a ț ă:

La data de 15 mai 2009, reclamanții Verega Nina și Verega Sava s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva pârâților Duduș Ivan, Duduș Maia și SRL „Volcano Grup” cu privire la încasarea datoriei și dobânzilor de întârziere.

În motivarea acțiunii, reclamanții Verega Nina și Verega Sava au indicat că în luna februarie 2008 au avut o înțelegere cu pârâtul Duduș Ivan privind cumpărarea a 1/2 cotă-parte din restaurantul situat în mun. Chișinău, str. I. Creangă 82/1, în vederea desfășurării unei afaceri comune. La acel moment restaurantul se afla în gaj și părțile au decis să perfecteze relațiile lor în forma unui contract de împrumut.

Susțin reclamanții că au transmis pârâtului cu titlul de împrumut sumele de bani de 30000 Euro la 13.02.2008, 33000 Euro la 20 martie 2008, 5000 Euro la 05 iunie 2008, 5000 Euro la 27 septembrie 2008. De asemenea, de comun acord cu pârâtul Duduș Ivan, în perioada 14 aprilie 2008 - 26 iulie 2008, reclamanții Verega Nina și Verega Sava au investit în reparația restaurantului nominalizat suma de 239895 lei.

Conform înțelegerii avute între părți, pârâtul Duduș Ivan s-a obligat până la data de 13 mai 2008 să elibereze de gaj imobilul și să fie perfectat în modul corespunzător contractul de vânzare-cumpărare a 1/2 cotă-parte din restaurant, însă

pârâtul nu și-a executat această obligație, fapt care a generat înaintarea acțiunii în instanța de judecată.

De asemenea, mai indică reclamantii Verega Nina și Verega Sava, că pârâtul Duduș Ivan s-a obligat să suporte dobânda, care a fost plătită de reclamanta Verega Nina, Companiei ÎCS „Prime Capital” SRL pentru creditul în mărime de 85000 dolari SUA, primit de către aceasta în baza contractului de împrumut ipotecar nr. IMP/497/03/2008, anume pentru începerea afacerii cu restaurantul situat în mun. Chișinău, str. I. Creangă 82/1, solicitând încasarea de la pârâții Duduș Ivan și Duduș Maia a dobânzii în sumă de 54720 Euro și a sumei de 2323,6 dolari SUA, ce constituie cheltuieli de asigurare a împrumutului.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor din 08 aprilie 2013, reclamantii Verega Nina și Verega Sava au solicitat încasarea de la pârâții Duduș Ivan și Duduș Maia în mod solidar a sumei de 239895 lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 191200 lei, care a fost primită de către pârâtul Duduș Ivan de la reclamantii Verega Nina și Verega Sava și investită în construcția restaurantului situat în mun. Chișinău, str. I. Creangă, 82/1, ce aparține cu drept de proprietate SRL ”Volcano Grup”.

Astfel, prin cererea de chemare în judecată reclamantii Verega Nina și Verega Sava au solicitat încasarea în mod solidar de la pârâții Duduș Ivan și Duduș Maia a sumelor de 73000 Euro, a dobânzii în sumă de 54720 Euro, a sumei de 2323,6 dolari SUA ce constituie cheltuieli de asigurare a împrumutului și încasarea de la pârâții SRL ”Volcano Grup” a sumei de 239895 lei, cheltuieli pentru reparația restaurantului și a dobânzii aferente de întârziere în sumă de 191200 lei.

Prin hotărârea judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 24 octombrie 2013, cererea de chemare în judecată depusă de reclamantii Verega Nina și Verega Sava a fost admisă parțial, s-a încasat de la pârâții Duduș Ivan și Duduș Maia în beneficiul reclamantilor Verega Nina și Verega Sava datoria în sumă de 73000 Euro și cheltuielile de judecată în mărime de 24250 lei, iar cerințele privind încasarea dobânzilor de întârziere în sumă de 54720 Euro și în mărime de 2323,6 dolari SUA și cerințele față de SRL ”Volcano Grup” de încasare a datoriei în mărime de 239895 lei și a dobânzii de întârziere de în mărime de 191200 lei au fost respinse ca fiind neîntemeiate, s-a dispus anularea măsurii de asigurare a acțiunii - sechestrul aplicat prin încheierea judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 27 mai 2009, asupra bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. I. Creangă 82/1.

La data de 05 noiembrie 2013, apelanții Verega Nina și Verega Sava au depus cerere de apel împotriva hotărârii judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 24 octombrie 2013, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea în care s-au respins pretențiile apelanților și în această parte au cerut emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2014, a fost admis apelul declarat de Verega Nina și Verega Sava, a fost casată parțial hotărârea judecătoreiei Buiucani, mun. Chișinău din 24 octombrie 2013, în partea în care au fost respinse pretențiile reclamantilor Verega Nina și Verega Sava privind încasarea de la pârâții Duduș Ivan și Duduș Maia în beneficiul reclamantilor Verega Nina și Verega Sava a sumei de 54720 Euro, a sumei de 2323,60 dolari SUA, a sumei de 239895 lei și a dobânzii în sumă de 191200 lei.

S-a adoptat o hotărâre nouă în această parte, prin care s-a încasat de la pârâții Duduș Ivan și Duduș Maia în beneficiul reclamanților Verega Nina și Verega Sava suma de 54720 Euro cu titlu de dobândă și suma de 2323,60 dolari SUA cu titlu de cheltuieli aferente creditului, s-a încasat de la pârâții Duduș Ivan și Duduș Maia în beneficiul reclamanților Verega Nina și Verega Sava cheltuielile de judecată în mărime de 4000 lei, s-a încasat de la SRL „Volcano Grup” în beneficiul reclamanților Verega Nina și Verega Sava suma de 239895 lei, dobânda în sumă de 191200 lei și taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 25000 lei.

S-a menținut hotărârea judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 24 octombrie 2013, în partea în care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată a reclamanților Verega Nina și Verega Sava și s-a încasat de la pârâții Duduș Ivan și Duduș Maia în beneficiul reclamanților Verega Nina și Verega Sava suma de 73000 Euro și taxa de stat în mărime de 24000 lei.

La 11 iunie 2014, Duduș Ivan, Duduș Maia și SRL „Volcano Grup” au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2014, solicitând admiterea recursului, să fie expediată cauza la judecătoria Buiucani, mun. Chișinău pentru corectarea greșelilor din hotărâre, ulterior casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2014 și încheierea prin care apelanții au fost scutiți de la achitarea taxei de stat parțial și menținerea hotărârii judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 24 octombrie 2013.

În motivarea recursului recurenții au invocat că la examinarea apelului a fost înaintat un demers, privind ridicarea cauzei de la judecarea în ordine de apel cu expedierea pricinii în instanța de fond care urmează să corecteze greșelile din hotărârea cu explicarea ei ulterioară, demers asupra căreia instanța de apel nu s-a expus, mai mult ca atât a menținut în această parte hotărârea primei instanțe dar nu este clar din ce cauză a micșorat suma încasată cu titlu de taxa de stat.

În special, se indică că instanțele de judecată au încălcat normele de drept material și aplicarea eronată a legii, suplimentar, instanțele neîntemeiat au dispus încasarea unor sume care nu au fost probate și nu au fost efectuate calculele convenite, astfel au fost încasate sume declarative.

La 20 octombrie 2014, Verega Nina și Verega Sava au depus referință asupra recursului declarat de Duduș Ivan, Duduș Maia și SRL „Volcano Grup”, prin care a solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Duduș Ivan, Duduș Maia și Societatea cu Răspundere Limitată „Volcano Grup” întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel, în partea în care s-a încasat suma de 191200 lei cu titlu de dobândă de întârziere la suma de 239895 lei și în partea încasării sumei de 2323,60 dolari SUA cu titlu de cheltuieli aferente creditului, cu menținerea în această parte a hotărârii primei instanțe și cu modificarea aceleiași decizii în partea încasării sumei de 54720 Euro cu micșorarea acesteia pînă la suma de 9125 euro și cu menținerea în rest a deciziei instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit.b),e) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia

instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre, să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărîrea primei instanțe;

Din materialele dosarului s-a stabilit că Verega Nina și Verega Sava au solicitat încasarea de la Duduș Ivan și Duduș Maia în mod solidar a datoriei în sumă de 73000 Euro, a dobânzii de întârziere în sumă de 54720 Euro și a sumei de 2323,6 dolari SUA ce constituie cheltuieli de asigurare a împrumutului, încasarea de la SRL „Volcano Grup” a sumei de 239895 lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 191200 lei.

Instanțele de judecată au emis hotărîrile sus indicate.

Instanța de recurs analizînd materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios ajunge la concluzia că instanțele de judecată corect au dispus admiterea acțiunii în partea încasării datoriei, însă încorect a fost stabilită și dispusă spre încasare suma de 2323,60 dolari SUA cu titlu de cheltuieli aferente creditului, suma încasată cu titlu de dobîndă de întârziere de 191200 lei la suma de 239895 lei și parțial încorect în partea încasării sumei de 54720 Euro.

Actele cauzei denotă că Duduș Ivan este fondatorul și unicul asociat al SC „Volcano Grup”, SRL.

În temeiul actului de transmitere-primire nr. 2238 din 12.09.2003 și a contractului de vânzare-cumpărare a localului în proprietate privată nr. 5244 din 05.09.2003, SC „Volcano Grup” SRL a devenit proprietara bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. I. Creangă, 82/1 cu numărul cadastral 0100511.115.01.181, cu suprafața totală de 455,2 m.p., care constituie o încăpere nelocativă, ce reprezintă un spațiu comercial cu sală de banchete, bucătărie, depozite și odăi de păstrare a bunurilor.

Astfel, s-a stabilit că între Verega Sava și Duduș Ivan în luna februarie anul 2008 a avut loc o înțelegere prealabilă, prin care Duduș Ivan, avînd calitatea de administrator și unic asociat al SRL „Volcano Grup”, s-a obligat să înstrăineze ½ cotă parte din imobilul situat în mun. Chișinău, str. I. Creangă, 82/1 contra unei sume de bani, ce urma a fi achitată de Verega Sava, iar ulterior părțile urmau a încheia un contract de societate civilă pentru a administra afacerea cu restaurantul respectiv.

Reieșind din faptul, că la acel moment imobilul era gajat pentru garantarea restituirii unui credit bancar, ambele părți au convenit să perfecteze contracte de împrumut, pentru ca sumele de bani împrumutate să fie folosite la restituirea de către Duduș Ivan a creditului bancar și ulterior radierea ipotecii imobiliare.

Duduș Ivan s-a obligat să elibereze imobilul de grevări și să perfecteze notarial contractul de vânzare-cumpărare a ½ cotă-parte din restaurant până la data limită - 13 mai 2008.

Din înscrisurile anexate în original la materialele dosarului, s-a constatat că în scopul menționat determinat de părți, la data de 13 februarie 2008, Verega Sava i-a transmis cu titlul de împrumut lui Duduș Ivan suma de 30000 Euro, fapt confirmat prin contractul de împrumut nr. 868 din 13 februarie 2008, autentificat notarial (f.d. 229, vol. II).

La data de 20 martie 2008, Verega Sava i-a mai transmis lui Duduș Ivan cu titlul de împrumut suma de 33000 Euro, fapt confirmat prin recipisele scrise și semnate de Duduș Ivan (f.d. 230, 231 Vol. II), potrivit căror suma respectivă și suma

acordată anterior de 30000 euro prin contractul de împrumut din 13.02.2008 constituie achitarea pentru o doime cotă de 230 m.p. din barul – restaurant din mun. Chișinău, str. I. Creangă, 82/1.

Din textul recipiselor din 20 martie 2008, instanța de apel a stabilit că Duduș Ivan în formă scrisă și în mod expres, s-a obligat să elibereze imobilul de grevări și să perfecteze contractul de vânzare-cumpărare a ½ cotă parte din restaurant până la data de 13 mai 2008, deoarece a indicat în acea recipisă, că condițiile stabilite în contractul nr.868 din 13.02.2008 își mențin valabilitatea și sunt parte integrantă a înțelegerii dintre părți și s-a obligat să restituie suma de 33000 Euro până la data de 13 mai 2008.

Colegiul reține că la data de 05 iunie 2008, Duduș Ivan a mai primit de la Verega Nina cu titlu de împrumut, în același scop, suma de 5000 Euro pentru reparația restaurantului, pe care s-a obligat să o restituie până la 05 august 2008, fapt confirmat prin recipisa din 05 iunie 2008, întocmită și semnată de către Duduș Ivan (f.d. 233, Vol. II).

La data de 27 septembrie 2008, Duduș Ivan a mai primit de la Verega Nina cu titlu de împrumut suma de 5000 Euro, de asemenea pentru reparația restaurantului fără a indica termenul de rambursare, fapt confirmat prin recipisa din 05 iunie 2008, întocmită și semnată de Duduș Ivan (f.d. 137, Vol. II).

Instanța de recurs reieșind din materialele dosarului și din declarațiile părților prezente în procesele verbale a ședințelor de judecată, remarcă că pîrîții, de fapt, recunosc suma datorată de 73 mii euro (f.d. 135, vol. II).

Analizînd actele cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel corect a concluzionat că raporturile juridice stabilite între reclamantii Verega Nina și Verega Sava, pe de o parte și pîrîții Duduș Ivan, Duduș Maia și SRL „Volcano Grup”, pe de altă parte, au avut un caracter complex, îmbinînd formal atât elementele unui contract de vânzare-cumpărare, a unui contract de împrumut și a contractului de societate civilă, însă în cele din urmă părțile în ședința instanței de apel au menționat că în final nu au încheiat nici contractul de vânzare-cumpărare a imobilului și nici contractul de societate civilă pentru gestionarea afacerii cu restaurantul.

Ambele părți au insistat, că suma de 73000 Euro, conform contractului de împrumut din 13 februarie 2008 și recipiselor din 20 martie 2008, 05 august 2008 și 27 septembrie 2008, care în mod legitim a fost încasată de prima instanță, constituie un împrumut bănesc.

Colegiul menționează că recipisele anexate la materialele cauzei prin care au fost acordate sumele bănești, precum și contractul de împrumut (f.d. 10, vol. I) au termen de rambursare stabilit, care în principiu, coincid cu termenele la care părțile urmau să încheie contractul de vânzare – cumpărare, de societate civilă etc.

Astfel, este stabilit cu certitudine că relațiile contractuale între părți, indiferent de existența contractelor de împrumut în formă scrisă (recipise, contract autentificat notarial), poartă un alt caracter decît cel oficial ca contracte de împrumut.

Într-un fel părțile s-au înțeles pentru o activitate comună, adică au încheiat o convenție, în temeiul căreia Verega Sava și Duduș Ivan în calitate de administrator a SRL „Volcano Grup”, s-au obligat să activeze în comun în scopul reconstrucției restaurantului și atribuirii în proprietate a câte 1/2 cotă parte fiecareia dintre părți și obținerii profitului. Însă în cele din urmă părțile nu au încheiat nici contractul de

vânzare-cumpărare a imobilului și nici contractul de societate civilă pentru gestionarea afacerii cu restaurantul.

Într-o altă ordine, pentru realizarea convenției de activitate comună, în scopul reconstrucției restaurantului și atribuirii în proprietate a câte 1/2 cotă parte fiecareia dintre părți și obținerii profitului, reclamantul, sub forma contractelor de împrumut, i-a transmis pîrîților sumele solicitate.

Tot în scopurile descrise mai sus reclamantul a suportat cheltuieli la reparația restaurantului în sumă de 239895 lei, sumă pe care pîrîtul Duduș Ivan a confirmat-o prin propria semnătură în caietul de evidență a cheltuielilor și pentru care reclamantul a solicitat dobînda de 191200 lei.

Astfel, potrivit art. 871 alin. (1) Cod Civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract.

Conform prevederilor art. 872 alin. (2) Cod Civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, împrumutătorul poate cere pentru întreaga sumă datorată o dobîndă în mărimea prevăzută la art. 619 dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Potrivit art. 619 Cod Civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. în cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobînda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

În corespundere cu prevederile art. 585 Cod Civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobîndă, se plătește o dobîndă egală cu rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

În temeiul prevederilor art. 1339 Cod Civil, prin contract de societate civilă, două sau mai multe persoane (asociați, participanți) se obligă reciproc să urmărească în comun scopuri economice ori alte scopuri, fără a constitui o persoană juridică, împărțind între ele foloasele și pierderile.

Cu referire la normele de drept citate, luînd în considerație faptul stabilit că sumele de bani au fost confirmate ca acordate cu titlu de împrumut, dar în alte scopuri decît împrumutul propriu-zis și că totuși scopul determinat de părți nu a fost realizat, iar sumele acordate nu au fost restituite, Colegiul constată că instanțele de judecată corect au concluzionat că reclamantii Verega Nina și Verega Sava au dreptul de a solicita încasarea acestor sume, 73000 euro și 239895 lei.

În partea dobînzii de 54720 euro ca cerință a reclamantului, admisă de instanța de apel Colegiul, în baza probelor din dosar, constată că soluția dată de instanța de apel în această parte este una contrară suportului juridic invocat de reclamant și preluat-acceptat de instanța de apel.

S-a menționat deja că reclamantul a solicitat încasarea dobînzii de 54270 euro la contractul de împrumut de 85000 dolari SUA, acordat reclamantului, în temeiul unui înscris semnat de ambele părți prin care pîrîtul recunoaște și se obligă a achita dobînda aferentă contractului de împrumut în mărime de 15% anual.

Se reține că conform contractului de împrumut nr. IMP/497/03/2008, încheiat între ÎCS „Prime Capital” SRL și Verega Nina la data de 18 martie 2008, ultima a luat cu împrumut suma de 85000 dolari SUA, pe un termen de 60 luni cu scopul dezvoltării activității de antreprenoriat în mărime de 15 % anual.

Potrivit recipisei, semnate de Ivan Duduș la acest capăt de cerere, ultimul este de acord de a-i acorda reclamantului un ajutor financiar prin achitarea dobânzii la creditul bancar, primit de către reclamant, de la „Prime capital”, pentru repararea restaurantului, în mărime de 15 % anual, pe perioada august 2008 – mai 2009 (f.d. 232, v. 2).

Prin urmare, obligația reclamantului a fost, conform recipisei menționate, de a achita dobânzile la credit pentru o perioadă de 10 luni (august 2008 – mai 2009) și nu pentru o perioadă de 5 ani, conform calculelor efectuate de reclamant.

Ca rezultat, dobânda asumată de pîrît de a fi achitată pentru contractul de credit de 85000 dolari SUA constituie 15% anual pentru perioada de 10 luni, egală cu 9125 euro (73000 x 15 : 12 x 10).

În acest sens, decizia Curții de apel în această parte urmează a fi modificată prin micșorarea sumei dobânzii încasate de la 54720 Euro pînă la 9125 euro.

Instanța de recurs consideră incorectă concluzia – soluție a instanței de apel în partea încasării sumei de 2323,60 dolari SUA cu titlu de cheltuieli aferente creditului acordat reclamantului, deoarece în această privință pîrîții nu au nici o obligație de recuperare, lipsind astfel suportul juridic de admitere a asemenea cerințe.

Respectiv, în această parte decizia instanței de apel urmează a fi casată cu respingerea cerințelor în această parte conform hotărîrii primei instanțe.

Cu referire la suma de 239895 lei, încasată de către instanța de apel din contul lui Duduș Ivan, Duduș Maia și SRL „Volcano Grup” în beneficiul reclamanților Verega Nina și Verega Sava, instanța de recurs o consideră întemeiată și legală, dat fiind faptul că la materialele cauzei este anexat înscris prin care se confirmă că Verega Nina și Verega Sava au suportat cheltuieli în suma de 239895 lei, pentru reparația nemijlocită a restaurantului din str. I. Creangă, 82/1 mun. Chișinău, care aparține cu drept de proprietate persoanei juridice SRL „Volcano Grup”, fapt care se confirmă în mod incontestabil prin înscrisurile din caietul de note anexat în original la materialele dosarului.

Din acestea rezultă că Duduș Ivan personal a scris și a semnat pentru primirea acestor sume de bani, prin urmare, este o sumă de bani care urmează a fi restituită intimaților, cu atît mai mult că suma de 239895 lei, primită de către Duduș Ivan și investită de către acesta în reparația restaurantului nominalizat, este confirmat de însuși Duduș Ivan în cererea sa de apel, iar faptul dat este înregistrat în caiet unde este indicat că Duduș Ivan a primit suma respectivă anume pentru reparația restaurantului, care aparține SRL „Volcano Grup”.

Conform art. 1389 alin. (1,2) Cod Civil, persoana care, fără temei legal sau contractual, a dobândit ceva (acceptant) ca urmare a executării unei arestații de către o altă persoană (prestator) sau a realizat în alt mod o economie din rotitul altuia este obligată să restituie acestei alte persoane ceea ce a primit sau a economisit.

Nu este relevant faptul dacă îmbogățirea fără justă cauză a avut loc ca rezultat al comportamentului uneia dintre părți, a unui terț sau ca urmare a unei acuze independente de voința lor.

Persoana care, întru executarea unei obligații prezente sau viitoare, a prestat ceva altuia poate cere restituirea prestației dacă: temeiul raportului obligațional a

decăzut ulterior; obligația este blocată de o excepție care exclude pe termen lung posibilitatea executării ei.

Potrivit art. 585 Cod Civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

În temeiul art. 619 alin. (1) Cod civil obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Din sensul normelor citate dobânda se aplică doar obligațiilor purtătoare de dobânzi, adică obligațiilor pecuniare., iar obligațiile sînt pecuniare dacă au ca obiect prestația de a da o sumă de bani.

Relațiile contractuale dintre părți, de fapt, au fost de altă natură, iar suma dobânzii de 191200 lei este calculată la suma de 239895 lei, care a fost folosită la reparația restaurantului în scopul procurării de mai departe a ½ din imobil și activitatea în comun în cadrul unui contract de societate civilă.

Potrivit legii doar datoriile certe și platibile produc dobânzi de drept din ziua cînd devin exigibile.

Cu referire la normele de drept citate, instanța de recurs consideră că instanța de apel greșit a constatat că sumele pretinse sunt pecuniare și purtătoare de dobânzi și în acest sens este neîntemeiată soluția instanței de apel privind încasarea din contul SRL „Volcano Grup” în beneficiul reclamanților Verega Nina și Verega Sava dobânda în sumă de 191200 lei, dat fiind faptul că suma de 239895 lei, din care a fost calculată dobânda de întârziere este suma de bani investită în reparația restaurantului, prin urmare, nu este o sumă purtătoare de dobîndă în sensul art. 585 Cod Civil.

Mai mult ca atît, instanța de apel, examinînd apelul intimaților a menținut hotărîrea primei instanțe în partea încasării sumei de 73000 euro fără dobânzi, iar aceștia nu au declarat recurs, prin ce au fost de acord cu încasarea sumei menționate fără dobânzi, aceeași soartă urmînd să o aibă și dobînda de 191200 lei.

Din considerentele instanța de recurs ajunge la concluzi de a admite recursul declarat și de a casa decizia instanței de apel în partea în care s-a încasat suma de 191200 lei, cu titlu de dobîndă de întârziere, și emiterea în această parte a unei hotărîri noi prin care pretenția menționată urmează a fi respinsă.

Conform art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Reieșind din norma de drept citată, raportată la concluzia din decizia dată Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel corect a dispus încasarea cheltuielilor de judecată, sub formă de taxă de stat, în sumă de 4000 lei, care au fost reale și necesare.

Avînd în vedere circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Duduș Ivan, Duduș Maia și Societatea cu Răspundere Limitată „Volcano Grup” și de a casa decizia instanței de apel în partea în care s-a dispus încasarea sumei de 191200 lei, cu titlu de dobîndă de întârziere, la suma de

239895 lei și în partea încasării sumei de 2323,60 dolari SUA cu titlu de cheltuieli aferente creditului, cu menținerea în această parte a hotărîrii primei instanțe și cu modificarea aceleiași decizii în partea încasării sumei de 54720 Euro cu micșorarea acestea pînă la suma de 9125 euro și cu menținerea în rest a deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. b), e) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către Duduș Ivan, Duduș Maia și Societatea cu Răspundere Limitată „Volcano Grup”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Verega Nina și Verega Sava împotriva lui Duduș Ivan, Duduș Maia și Societății cu Răspundere Limitată „Volcano Grup” cu privire la încasarea datoriei și dobânzilor de întârziere, în partea în care s-a încasat din contul Societății cu Răspundere Limitată „Volcano Grup” în beneficiul reclamanților Verega Nina și Verega Sava dobânda în sumă de 191200 lei, cu titlu de dobîndă de întârziere, la suma de 239895 lei și în partea încasării sumei de 2323,60 dolari SUA cu titlu de cheltuieli aferente creditului, cu menținerea în această parte a hotărîrii primei instanțe.

Se modifică decizia Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Verega Nina și Verega Sava împotriva lui Duduș Ivan, Duduș Maia și Societății cu Răspundere Limitată „Volcano Grup” cu privire la încasarea datoriei și dobânzilor de întârziere, în partea în care s-a încasat din contul Societății cu Răspundere Limitată „Volcano Grup” în beneficiul reclamanților Verega Nina și Verega Sava a sumei de 54720 Euro prin micșorarea acestea de la 54720 Euro pînă la suma de 9125 euro.

În rest decizia Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2014 se menține.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Ion Corolevschi

Liliana Catan